

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep

0030 OSLO

Deres ref.: 10/841 SL LRD/rla

Vår ref.:10/651/EHN

Dato: 16.03.2010

Høringsuttalelse vedrørende forslag om utvidet merverdiavgiftsplikt på kultur- og idrettsområdet – adgang til utstillinger i muséer og gallerier

I Finansdepartementets høringsnotat og tidligere innstilling fra Kulturmomsutvalget legges det til grunn en omlegging av merverdiavgiftsregelverket og en utvidelse av merverdiavgiftsgrunnlaget på kultur- og idrettsområdet. På kulturområdet skjer dette bl.a ved at det legges fram forslag om innføring av avgiftsplikt for adgang til utstillinger på muséer og gallerier ved innføring av 8 % moms på billettinntekter/inngangsbilletter. Bakgrunnen for forslaget er bl.a. sikre avgiftslettelse for bransjen samt å forenkle den administrative håndteringen av merverdiavgiftsregelverket for muséene ved at man nå skal slippe å forholde seg til den fordelingsproblematikk som oppstår når en virksomhet har både avgiftspliktig og avgiftsunntatt omsetning.

Arkeologisk museum ved Universitetet i Stavanger ser positivt på denne tiltenkte forenklingen, men vil understreke at virkningen av regelendringen etter vår oppfatning ikke synes tilstrekkelig utredet når det gjelder ulike former for museumsvirksomhet. Det framgår av høringsnotatet at den foreslåtte utvidelsen av merverdiavgiftsområdet ved innføring av moms på adgang til museer, vil medføre at det foreligger full fradragsrett for inngående merverdiavgift på anskaffelser til museumsvirksomheten. Vi finner grunn til å stille spørsmål ved om dette vil bli en realitet for museumsbransjen som sådan, uavhengig av størrelsen på billettinntektene og uavhengig av øvrig finansiering/inntekter til drift i virksomheten?

Museumsdriften ved Arkeologisk museum utgjør f.o.m 1. januar 2009 en del virksomheten ved Universitetet i Stavanger. Virksomheten ved Universitetet i Stavanger, herunder muséet er i vesentlig grad finansiert ved statlige bevilgninger og tilskudd fra Kunnskapsdepartementet. Dette er grunnbevilgninger til gjennomføring av de lovpålagte oppgavene og er i liten grad ørmerket konkrete formål. I tillegg kommer eksterne inntekter i form av gaver/bidrag fra andre offentlige institusjoner og private, inntekter fra ulik oppdrags- og konsulentvirksomhet samt rene salginntekter, herunder billettinntekter, kafédrift/servering og salg av souvenirer for muséets vedkommende. Institusjonen kommer i forhold til merverdiavgiften inn under reglene for offentlig virksomhet i merverdiavgiftslovens § 1-3 første ledd bokstav j jf. § 2-1 første ledd, og skal da etter regelverket beregne merverdiavgift av avgiftspliktig omsetning selv om omsetningen ikke oppfyller vilkåret til næringsdrift.

Arkeologisk museum vil påpeke to forhold/problemstillinger i Finansdepartementets høringsnotat som etter vår oppfatning bør utredes og avklares nærmere.

Krav til næringsdrift

For vårt vedkommende er det på det rene at inntekter fra billettsalg til publikum utgjør en svært liten del av de totale inntektene for museet. I tillegg kommer det faktum at grupper av besøkende, som eksempelvis skoleklasser og barnehager, har gratis adgang.

Av høringsforslaget framgår at det stilles krav til at omsetning av f.eks inngangsbilletter til muséer må foregå i næring. Det vises her til hvilke vilkår som stilles som krav til næringsvirksomhet i skattemessig sammenheng.

Vi finner det ikke avklart at kravet til at omsetning skal foregå i næring er gjort gjeldende for offentlig virksomhet. Det vises i denne sammenheng bl.a til presisering i Merverdiavgiftshåndboken (www.skatteetaten.no) der det i kommentarer til tidligere merverdiavgiftslovs § 11 uttales følgende:

"Bestemmelsene i mval. § 11 krever ikke at virksomheten (dvs den offentlige virksomheten – vår anmerkn) som skal registreres oppfyller kravet til næring i mval. § 10 første ledd."

Arkeologisk museum/Universitetet i Stavanger er et statlig forvaltningsorgan. Dersom formålet med innføring av avgiftsplikt på adgang til utstillinger på muséer skal innfris for bransjen som helhet, så må etter vår oppfatning Finansdepartementets forslag legge til grunn at ulike typer muséer blir omfattet av avgiftsplikten/regelverket uavhengig av om det faktisk omsettes billetter eller ikke, eller hvor betydelige billettinntektene er. Dette vil også være en forutsetning sett fra et likbehandlingsynspunkt samt konkurransesituasjonen mellom aktører som opptrer i det samme markedet. Uansett mener vi at gjeldende merverdiavgiftsregelverk for offentlig virksomhet ikke setter krav til at eventuell avgiftspliktig omsetning må skje i næring.

Fradragsrett for inngående merverdiavgift

Det vises til ovennevnte redegjørelse for økonomiske rammer for virksomheten ved Arkeologisk museum/Universitetet i Stavanger. Med dette som utgangspunkt, så etterlyser vi i så måte en mer inngående behandling i Finansdepartementets høringsforslag av konsekvenser for fradragsretten for inngående merverdiavgift i slike tilfeller. Vi kan ikke se at det er gitt konkrete føringer mht avgiftssituasjonen for muséer i vår situasjon/kategori. Konkret har vi spørsmål til om det eksempelvis vil foreligge full fradragsrett for inngående merverdiavgift på typiske driftsutgifter som strøm, renhold og vedlikehold av museumsbygg og utstillingslokaler? Tilsvarende problemstilling kan reises ift fradragsretten ved investering i og anskaffelse av utstyr, infrastruktur og inventar som for eksempel pc'er, utstillingsmontre, hyller etc?

En ytterligere spørsmålstilling er om det ved investering i nybygg etter 01.07.2010 vil foreligge fradragsrett for inngående merverdiavgift på oppføringskostnadene med bakgrunn i innført avgiftsplikt for billettinntekter. Hva i tilfelle med deler av bygg som benyttes til laboratorievirksomhet, konservering, magasiner, kontorer mv? Vil det her allikevel fortsatt måtte foretas en fordeling av inngående merverdiavgift?

Spørsmålstillingene i forhold til fradragsretten er mange og sammensatte, og Arkeologisk museum/Universitetet i Stavanger forutsetter at dette er forhold som vil bli behandlet nærmere i den videre saksgangen. Det forventes også at omfanget av fradragsretten vil bli nærmere konkretisert i forskrift eller retningslinjer til de foreslåtte endringene i merverdiavgiftsloven.

Arkeologisk museum/Universitetet i Stavanger slutter seg for øvrig til de betraktninger som framkommer i høringsuttalelse fra Norges Museumsforbund.

Med hilsen

Arne Johan Nærøy
museumsdirektør

Tor Vestrheim
avdelingsdirektør, museumsadministrasjonen

Saksbehandler: Ellen Heiland Netland, tlf.: 51 83 30 73

Kopi: Eli L. Kolstø, økonomi- og virksomhetsdirektør